

Kuvat: Renata Jakowleff

17

Muotobetonin kosketus

Renata Jakowleff on taiteilija ja muotoilija, joka on hiljattain aloittanut työskentelemään betonin parissa. Taiteessaan ensisijaisesti lasia käyttävä Jakowleff osallistui Elisaareissa vuonna 2014 Ruduksen ja Teollisuustaiteenliitto Ornamon yhteistyössä järjestämään betonisymposiumiin. Symposiumin yhteydessä järjestetyssä työpajassa hän sovelsi betoniin työstömenetelmää, jota hän oli alun perin kehittänyt lasin muokkaamiseen. Menetelmässä hyödynnetään kangasta muottipintana tavalla, joka poikkeaa aiemmin tunnetuista kangasmuoteista.

Muotobetonin menetelmällä aikaansaadut kumpuilevat muodot ovat tulosta muottipaineen jakautumisesta kankaan pintaa vasten ja täten ne heijastelevat fysiikan lakeja ja luonnossa esiintyviä muotoja. Vastaavien kaksoiskaarevien muotojen tekeminen millä tahansa muulla menetelmällä on huomattavasti kalliimpaa. Verrattuna perinteisempiin muotitiratkaisuihin on Muotobetonin menetelmän etuna myös muassa hieno pinnan laatu. Betoni toistaa varsin tarkasti muottipintana käytetyn

17 Muotobetonin pintaa, jossa on käytetty sileää kangasta ja pinnan muoto on verhomainen kuvio.

18 Renata Jakowleff.

19 Esimerkki muotobetonin pintaisen elementin koevalusta 2 m×2 m koossa. Kuvan elementti on valettu Parman Kangasalan tehtaalla. "Muotobetonin on kehitetty yhteistyössä Betoniviidakko Oy:n ja Parma Oy:n kanssa. Kehityspäällikkö Heikki Aqpron ja suunnittelujohtaja Juha Rämön ennakkoluuloton asenne uutuutta kohtaan on ollut ratkaiseva menetelmän alulle saattamisessa", kiittää Renata Jakowleff.

Christian Jakowleff

18

20

kankaan tekstuurin: sileä kangas antaa sileän pinnan ja tekstuuriltaan voimakkaampi kangas jättää betoniin vastaavan jäljen. Nämä pinnat synnyttävät halun koskettaa ja onkin mielenkiintoista millaisia mahdollisuuksia pintojen haptisuus avaa suunnittelulle.

Muotobetonin muottirakenteet ovat keveitä ja ne voidaan suunnitella modulaarisiksi niin, että valettavan pinnan muotoa voidaan varioida elementistä toiseen. Tekstuurin, kuvion tai muotojen eläessä isompaankin kokonaisuuteen saadaan käsityömaista jälkeä. Teollisesti valmistettavat kappaleet voidaan haluttaessa kustomoida täysin yksilöllisesti. Tällainen vaihtelevasti kumpuileva ja teksturoitu pinta tarjoaa mahdollisuuksia myös tilojen akustiikan optimointiin.

"Patenttihakemus Muotobetonista on tehty kesällä 2016 ja menetelmän jatkokehittely etenee nyt hyvää vauhtia. Menetelmällä on lukuisten pienempien koekappaleiden lisäksi valmistettu 2 m x 2 m kokoinen kappale, joka onnistui erinomaisesti", kertoo Renata Jakowleff.

"Etsimme sopivaa, pienehköä kohdetta menetelmän pilotointiin. Toivomme, että arkkitehtisuunnittelijat ja rakennuttajat kiinnostuvat ja ottavat yhteyttä, niin pääsemme työstämään menetelmää autenttisessa projektissa", kertoo Jakowleff.

Kaunis on enemmän kuin kaunis

Esteettisyys on muutakin kuin kauneutta, se on viesti halusta tehdä asiat paremmin. Koska betoni on muodissa, eikä sitä koeta enää karkeana ja raakana materiaalina, on hyvä hetki tuoda betonirakentamisessa esille betonin vahvoja, omaleimaisia piirteitä, sekä uusia ratkaisuja. Hyvin suunniteltuna nämä ei välttämättä tarkoita valmistuskustannuksissa huimia lisiä. Kyse on ennemminkin lisääntyneistä työtunneista suunnittelutyössä, kommunikaatiosta – ja vaivannäöstä.

Muotoilu, taide ja estetiikka ovat myös välineitä kohti muita kuin puhtaan esteettisiä päämääriä: kulttuurin merkitystä perustellaan sen terveysvaikutuksilla; teknisesti parempi tuote ei myyntiluvuissa pärjää paremmin muotoillulle tuotteelle; kaupunkiympäristön monimuotoisuus vaikuttaa ihmisten kokemaan hyvinvointiin. Kauneusarvoilla on siis arvonsa myös esimerkiksi hyvinvoinnin ja talouden näkökulmasta tarkasteltuna.

Miellyttävä rakennus on pitkäikäisempi kuin epämiellyttävä. Hyvässä tilassa viihdytään, erottuvia rakennuksia muistetaan, yksilöllisiin tiloihin kiinnytetään. Ihmisten kiintymys johtaa siihen, että rakennuksista välitetään enemmän ja silloin niistä halutaan myös pitää huolta.

On sanottu, että Betoni mullisti arkkitehtuurin muotokielen 1900-luvun alkupuolella. Sen jälkeen betonille itselleen on kehittynyt oma

muotokielenä, joka muistuttaa kieliopiltaan enemmän tekniikan ja talouden, kuin vaikkapa runouden kieltä. Jatkossakin betoni mukautuu teknisiin ja taloudellisiin reunaehtoihin, mutta noiden reunaehtojen sisällä se hakee asentoaan ja haluaa uudistua.

Lisätietoja:

Topi Äikäs, Betoniviidakko Oy
gsm: +358 400 531 864
topi.aikas@betoniviidakko.fi
www.betoniviidakko.fi

Muotobetoni:
Renata Jakowleff
gsm: +358 50 354 8467
renatajakowleff@gmail.com
www.muotobetoni.fi

20-26 Esimerkkejä Muotobetonin testikuvioista ja valmiin betonipinnan tekstuureista.

21

22

23

24

25

26